MIELIPIDE

Luonto on ihmiselle lahja, joka on kullakin sukupolvella vain lainassa. Sitä ei voida kohdella kertakäyttöhyödykkeenä. Meidän on suojeltava luontoa tullaksemme itse suojelluksi. **VILLE NIINISTÖ VIERASKOLUMNISSAAN**

LUKIJALTA

Uhkaako vapaakauppa elintarviketurvallisuutta?

Euroopan unioni on aloittanut vapaakauppaneuvottelut Yhdysvaltain kanssa. Maatalous kuuluu neuvottelujen keskeisiin aiheisiin. Ainakin Suomen tuottajat odottavat saatavia tuloksia huolestuneina.

Yhdysvallat on tilakooltaan ja viljelytekniikaltaan monta askelta Eurooppaa edellä ja hallitsee suurinta osaa maailman elintarvikekaupasta. Kilpailu kiihtyy aina esteiden poistuessa, ja siitä hyötyy poikkeuksetta vahvempi osapuoli, joka siis nyt jo ennalta tiedetään.

Yhdysvallat, Kanada ja Meksiko muodostavat Pohjois-Amerikan vapaakauppa-alueen. Yhteistoiminta on jatkunut jo niin pitkään, että sen vaikutukset alkavat olla selvästi nähtävissä.

Yhdysvallat on vallannut vahvasti tuetulla tuotannollaan Meksikon maissi- ja soijamarkkinat, ja työttömiksi joutuneita viljelijöitä tunkee yhä enemmän Yhdysvaltoihin. Méxicoa ympäröivä hökkelikylä laajenee, kun tuotantonsa lopettaneet viljelijät etsivät toimeentuloaan pääkaupunkiseudulta.

Pohjois-Amerikan elintarvikkeiden kokonaistuotanto on supistunut, sillä Yhdysvaltain tuotanto ei ole kokonaan korvannut Meksikossa tapahtunutta hävikkiä. Lisäksi säät – niin sateet kuin kuivuuskin – ovat heikentäneet alueella saatuja satoja.

Yhdysvaltain ensisijaisena tavoitteena onkin ollut markkinoiden valtaus eikä vastapuolen tuotannon vahvistaminen. Heikompi osapuoli kärsii aina vapaakauppasopimuksia tehtäessä, ja samoin käynee Euroopan unionin ja Yhdysvaltain sopimuksessa.

EU ei pysty kilpailemaan elintarviketuotannossa vahvan USA:n kanssa. Miten tällöin onnistutaan parantamaan maailman elintarviketurvallisuutta?

Koko neuvottelutilanne pitää ottaa Suomessa laajaan ennakkotarkasteluun. Meiltä löytyy asiantuntijoita, jotka pystyvät arvioimaan todennäköisen lopputuloksen elintarviketuotannon osalta.

Tämä tehtävä on kokeneelle tutkijalle huomattavasti helpompi kuin Euroopan unionin kehityksen ennakointi.

Presidentti Sauli Niinistö on kehotellut suomalaisia suurempaan avoimuuteen, ja tässä tilanteessa jos missä tuota ominaisuutta tarvitaan.

Erkki Raudaskoski
Rovaniemi

DON WHITE

Yhdysvallat on tilakooltaan ja viljelytekniikaltaan monta askelta Eurooppaa edellä, Erkki Raudaskoski kirjoittaa. Kuva Washingtonin osavaltiosta.

Nouseeko hinta?

Jatkossa varmaan lihan tuottajahinta nousee tuntuvasti, kun Atria ja Saarioinen yhdistyvät.

Sopii epäillä

Vai on maidon hinta 90-luvun tasolla? Porsaan hinta on 60-luvun tasolla. Hinnannoususta ei tietoakaan. **PH**

Hyötyä EU:sta

Jos EU estää venäläisen ydinvoimalan rakentamisen Suomeen, alan kannattaa EU:ta.

Joku tolkku

Kiitos Kontrolle

Kiitos Lauri Kontro loistavasta kirjoituksestasi15.7. lehdessä koskien ministeri Räsästä.

Sananvapautta

Lauri Kontro ei ulvo mediasusien laumassa. Toivoa on vielä.

Karitsa

Luin Kontron Räsäs-Punktin. Oli miehen teko! Ihmettelen minäkin hysteriaa, minkä älykäs Räsänen nostattaa. Eikö todella ole tärkeämpiä uutisaiheita.

Ei nimimerkkiä

Ei shariaa

Hyvä Pohjan Akka, sharia on islaminlaki, jossa varkaiden kädet katkotaan ja naiset peitetään hunnulla.

Rakasta lähimmäistäsi, niin kuin itseäsi

Koska meillä ei ole sharia-lakia, Räsäsen lääkärioikeuksista päättää Suomen laki, ei siis nimin. ”Pohjan Akka.” **LEX**

Turusella asiaa

Heikki Turunen (MT 15.7.) on viisas mies ja hyvä kirjailija.

Ei nimimerkkiä

VIERASKOLUMNI

Reino Rinteen jalanjäljillä

Luonnonsuojelussa saavutetaan parhaita tuloksia silloin, kun osataan laajasti yhdistää luonnon varjeluun elämänsuojelu. Paikallisten ihmisten ja heidän elämäntapansa arvostus on osa luonnonsuojelua.

Näin toimi toimittaja ja kirjailija Reino Rinne, jolla on suurin ansio Kuusamon vapaana virtaavien koskien suojelussa. Tällä viikolla Kuusamossa juhlitaan ”Posion karhun” Reino Rinteen syntymän 100-vuotispäiviä.

Pohjois-Suomen rakentamattomia vesistöjä alettiin valjastaa sähköntuotantoon 1950-luvulla. Kuusamon koskisodassa kaksi voimatalousyhtiötä kävi kilpailua vesiosuuksien omistuksesta.

Rinteen perustama ja päätoimittama Koillissanomat asettui vuodesta 1959 alkaen korostamaan voimatalouden aiheuttamia haittoja paikallisille elinkeinoille. Luonnonarvot ja matkailu olivat saaneet valtakunnallista huomiota jo aikaisemmin.

Koillissanomat onnistui kääntämään kuusamolaiset ja kunnan suojelun kannalle.

Kuusamon koskisodan lopputuloksena koskiensuojelulailla suojeltiin Suomen upeimpia koskia, jotka ovat nyt osa Oulangan kansallispuistoa ja suositun Karhunkierrosvaellusreitin nähtävyyksiä. Aluetaloudelliset hyödyt ovat mittavat.

Rinne korosti elämänsuojelua eli luonnon ja ihmisen välistä sopusointua. Hän oli aikaansa edellä. Vasta viime vuosina on laajemmin puhuttu luonnon ihmisille tuottamista hyödyistä. Iso osa taloudellisestakin hyvinvoinnista tulee luonnon tarjoamista ekosysteemipalveluista, henkisestä ja kulttuurisesta hyvinvoinnista puhumattakaan.

Rinne vaati jo 1970-luvulla avointa ja kriittistä keskustelua kaivostoiminnan haitoista alueen ympäristölle ja asukkaille. Hän myös jo tuolloin totesi, ettei kaivostoiminta sovi kaikkialle.

On vaikea ymmärtää joidenkin ylläpitämää vastakkainasettelua luonnonsuojelun ja maaseudun menestyksen välille. Rinteen tavoin koen, että luonnon vaaliminen on osa maaseudun elämän hyvinvoinnista huolehtimista.

Maataloudella on iso merkitys perinnemaisemien vaalimisessa, samalla kun kestävä ruuantuotanto ratkoo ympäristöongelmia. Metsästyksen ja luonnonsuojelun välillä on riippuvuussuhde, sillä kestävä kannanhoito edellyttää myös luonnonhoitoa ja arvokkaiden elinympäristöjen suojelua.

Jotta tällainen kestävä luontosuhde on saavutettavissa, on pystyttävä tunnistamaan ihmisen toiminnan vaikutukset: ehkäistävä haitallisia ja kannustettava myönteisiä. Se on juuri maaseudun elämäntavan puolustamista.

Virheitä on tehty. Soiden mittavat ojitukset ovat johtaneet vesistöpäästöjen lisäksi luonnon oman imukapasiteetin heikkenemiseen ja lisääntyviin tulvahuippuihin. Vesien valjastaminen ja liikakalastus ovat tehneet arvokaloista uhanalaisia. Mineraalien hallitsematon hyödyntäminen uhkaa muita elinkeinoja ja ympäristön puhtautta.

Virheet voidaan korjata ja saada kestävästä luontosuhteesta menestystekijä.

Reino Rinteen elämäntyö ja hänen sanansa näyttävät suuntaa.

”Luonto on ihmiselle lahja, joka on kullakin sukupolvella vain lainassa. Sitä ei voida kohdella kertakäyttöhyödykkeenä. Meidän on suojeltava luontoa tullaksemme itse suojelluksi.”

VILLE NIINISTÖ on ympäristöministeri ja vihreiden puheenjohtaja.

ville.niinisto@eduskunta.fi

Vesilahdella ei ole varaa menettää Onkemäen koulua

Lomatunnelmani synkistyi, kun korviini kantautui Vesilahden kunnan ainoan varsinaisen kyläkoulun, Onkemäen koulun, lopettamisaikeet. Mieleeni tulee väkisinkin kysymys, miksi ihmeessä.

Koulu sijaitsee Onkemäen kylällä ja sillä on takanaan pitkä historia. Vuonna 1909 koulu perustettiin kyläläisten toimesta. Ensin alkuun Marttilan talo tarjosi tilat koulun pitoon, mutta pian Onkemäen kylän korkeahkolle mäelle nousi hirsinen hieno koulurakennus.

Koulu on siten toiminut usean sukupolven ajan opinahjona. Itsekin olen kyseisen koulun käynyt ja muistan elävästi, miten koulua ympäröivä piha tarjosi oivallisen liikkumisympäristön eri-ikäisille oppilaille.

Onkemäen koulua käy reilut 30 oppilasta. Oppilasmäärä on säilynyt samankaltaisena vuosikausia. Alueelle muuttaa uusia perheitä kyläkoulun vuoksi; lapset halutaan maalaiskouluun.

Vesilahden kunnan kunnanvaltuusto on asettanut 18 oppilaan rajan oppilasrajaksi. Näin ollen kukaan ei osannut aavistaa, että yllättäen taloudellisiin näkökulmiin vedoten koulu aiotaan sulkea. Onkemäen koulun oppilaat kuljetettaisiin Kirkonkylän kouluun.

Kirkonkylän koulu on kuitenkin jo nyt täynnä. Vesilahti on muuttovoittokunta, ja nykyisiä kouluja joudutaan koko ajan laajentamaan. Siitä ei ole pitkä aika, kun Kirkonkylän koulu laajennettiin, samoin samassa pihapiirissä sijaitseva yläkoulu. Myös Narvan koulua laajennetaan parhaillaan. Ylämäelläkään ei turhaa tilaa taida olla?

Onkemäen koulurakennus on terve hirsirakennus. Siellä ei ole homeongelmaa, mikä nykyisin vaivaa valitettavan monia julkisia rakennuksia. Koulun pihapiiri on luonnonläheinen ja rauhoittava. Koulu tarjoaa hyvän oppimisympäristön sitä käyville lapsille.

Onkemäen koululla toteutetaan opetusta hyödyntäen muun muassa nykyteknologiaa ja ympäröivää kaunista luontoa. Comenius-hankkeessakin koulu on mukana, samoin KiVa-koulu-projektissa ja ryhmäyttämiseen panostetaan. Koulussa yhdistyvät sujuvalla tavalla (tieto)tekniikka ja luonto.

Monet ympäri maailmaa tehdyt tutkimukset tukevat koulumatkaliikunnan ja välituntiliikunnan tärkeyttä osana oppilaiden terveyden edistämistä ja hyvinvointia.

Lapsen etu on saada opiskella terveessä, turvallisessa ja mielellään kotipaikkaa lähellä olevassa koulussa. Yhteiskunnan etu puolestaan on kasvattaa lapset hyötyliikuntaan, koska liikunnalla on todettu olevan monia sairauksia ennaltaehkäisevä vaikutus. Suhde liikuntaan opitaan lapsena.

Kun tuo suhde rakentuu positiiviseksi, kuten kyläkoulun olot mahdollistavat, niin silloin kyläkoulu jauhaa suoraan euroja yhteiskunnan laariin vähäisempien sairauspoissaolojen ja sairauksien muodossa.

Onkemäellä kyläläiset ovat aktiivisesti olleet mukana koulun toiminnassa. Onkemäen kyläkerho on rakentanut koulun pihaan EU-säädösten mukaisen leikkipaikan. Koulun pihalla on luistelukenttä, jota kyläläiset ovat jäädyttäneet. Hiihtoladut ajaa kylän aktiivit. Katuvalaistuksenkin koulun läheisyyteen kyläläiset rakensivat.

Koulun vieressä sijaitsee kyläkerhon toteuttama monitoimisuuli, jota koululaiset voivat käyttää juhliinsa tai liikuntaan.

Onko meillä varaa hylätä tällainen talkootoiminta? Entä terve koulurakennus? Entä sen tarjoamat tilat? Entä koulun oppilailleen siirtämä liikuntakulttuuri? Tai rauhoittava ilmapiiri ja itse kuljetut koulumatkat, jotka tutkitusti myös lisäävät keskittymiskykyä?

Koulu toimii alueen ihmisten ja esimerkiksi partiolaisten viikoittaisena kokoontumispaikkana. Koululla seurakunta järjestää tilaisuuksia ja koulun pihapiiri on kyläläisten lähiliikuntapaikka.

Perusteluja koulun säilyttämiselle on erittäin paljon, niin arvoihin perustuvia kuin talouteen nojaavia. Koululaisten vanhemmat perustivat Onkemäen koulun vanhempainyhdistyksen tukemaan koulun toimintaa. Kyläläiset ovat yhä edelleen tulevaisuudessakin valmiita toimimaan koulun avuksi ja hyödyksi.

Jotain koulun arvosta todistaa lisäksi sen hyväksi perustettu nettiadressi, jonne on pienellä aikaa kertynyt runsaasti nimiä (paperisissa adresseissa nimiä on paljon lisää. Kommentit kannattaa lukea täältä *http://www.adressit.com/onkemaen_koulu*)

Vesilahdella ei ole varaa menettää Onkemäen koulua.

Maarit Marttila
Vesilahti

Suuret linjaukset unohtuneet

Suomen hallitus kamppailee linjatonta taistoaan vaalihakuisuuden huumassa. Vääntö on kuin taikurin ”vedetään hatusta” -show, mutta mitä siitä tulee, onkin täysi arvoitus.

Uudistuksia keksitään, kuin EU loihtisi direktiivejä kansan harmiksi, mutta tärkein unohtuu, nimittäin oman kansan yhdenvertainen kohtelu.

On sotkettu vaalipiirit, pakkonaitetaan kuntia yhteen, sorkittu sotea ja nyt keksittiin oppivelvollisuuden jatkoaivoitus.

Arvon eduskunta allekirjoittelee adresseja, kuka minkäkin aatteen puolesta saadakseen jatkopestin vallan alttarille seuraavalle kaudelle.

Tässä teatterissa unohtuu asioiden tärkeysjärjestys. Ei nähdä omia varpaita edemmäs. Ei yhteiskuntaamme korjata keinosiementämällä uudistuksia ja niistä taistelemalla eri puolueiden välillä.

On hoidettava suuret linjat kuntoon. Sen jälkeen pitää keskittyä hiomaan yksityiskohtaisempaa aluepolitiikkaa. On oltava viisautta tehdä päätöksiä, jotka palvelevat oman kansan taloutta ja yhteiskuntarakennetta parempaan ja tasapuolisempaan suuntaan.

Suomen EU- ja europoliittinen linja vaatii nopean hätäsektion, sillä vahva eurooppalainen unioni on huuhtoutunut pesuveden mukana. Suomi on kärsinyt vuosia yhteisen valuutan heikkoudesta, jonka vuoksi vienti on muuttunut tuonniksi halpamaista.

Toinen ongelma on valtionomaisuuden huutokauppa ja omistuspohjan ulkoistus ulkomaisille sijoittajille. Pörssi ja pääomistaja sanelevat ehdot, jonka vuoksi kotimainen teollisuus häviää ja samalla katoavat myös työpaikat. Eihän lypsävää lehmää tule myydä, on sanonta, joka pitää vieläkin paikkansa.

Ongelmaan on olemassa ratkaisu, joten uutta ajattelua kaivataan. On aloitettava selvitys EU-jäsenyyden jatkosta ja siitä, onko olemassa keinoja pienempään pohjoismaiseen yhteistyöhön.

Pohjoismainen kulttuuri ja yhteiskuntarakenne ovat miltei samankaltaisia, joten se puoltaa näkemystä.

Kaikkialla kehutaan EU:n antamaa vipuvoimaa, mutta sehän on meidän omaa rahaa, joka pitää anoa rukoilemalla takaisin. Byrokratia ja hallinto imevät miljardeja, joka ei ainakaan puolla näkemystä olla ytimessä.

Suomen maksamat jäsenmaksumiljardit jäisivät oman valtion käyttöön, joilla kunnat ja kaupungit saataisiin jaloilleen, sekä velkaantuminen loppuisi. Jäsenmaksuista palautuu noin 60 prosenttia eri tukien muodossa, joten miksi meidän on tuettava kriisimaita, jotka eivät täytä sopimusehtoja, eivätkä tule koskaan täyttämään.

Eurooppalaisten pohjoismaiden yhteensovittaminen palvelisi meitä kaikkia ja yhteistyö olisi ristiriidattomampaa. Vauhtisokeuden aika on ohi ja on korjattava ensin isot ongelmat, sillä se poistaa pienet ongelmat mukanaan.

Suomen etu ei ole rimpuilla suurimpana nettomaksajana, vaan on keskusteltava eroamisesta EU:sta tai pienemmästä pohjoismaisesta yhteistyöstä avoimin ajatuksin.

Ville Kuivalainen
kunnanvaltuutettu (ps.)
Siilinjärvi

Kirjoita napakasti

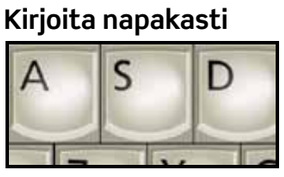

■ Maaseudun Tulevaisuuden Lukijalta-sivu yksi lehden luetuimmista osastoista. Sivulla käydään vilkasta mielipiteidenvaihtoa monista tärkeistä ja ajankohtaisista aiheista.

■ Kaikkia tarjottuja kirjoituksia ei pystytä julkaisemaan. Uuden näkökulman löytäminen ja aiheen ajankohtaisuus johtavat useimmiten kirjoituksen julkaisuun. Samoin kirjoittajan esiintyminen omalla nimellään nimimerkin sijasta.

■ Hyvä mielipidekirjoitus on tiivis ja napakka kannanotto MT:n lukijoille tärkeään aiheeseen. Se kannattaa rajata pituudeltaan alle 2 000 merkkiin.

■ Tämän kirjoituksen pituus on 590 merkkiä.

Toimitus

HUIDUNPERÄ

Puolueiden kannatus heilahtelee

Me suomalaiset elämme sydänkesää eduskunnan ja työsuhteessa olevan kansanosan ynnä koulunuorison pitämässä parhaillaan lomaa.

Huidunperällä me viikonlopun iltakeskusteluissa kuitenkin puhuimme muun ohessa politiikkaa ja kiinnostuimme siitä, miten poliittiset valtasuhteet ovat meillä viime vuosikymmeninä ilmenneet.

Miten ovat puolueiden kannatukset, vastustukset, arvioinnit meillä kehittyneet ja muuttuneet? Miten ovat poliittiset olomme edistyneet ja miten kehitys on ottanut tapahtuakseen varsinkin suurimpien puolueiden osalta?

Totesimme tietolähdettä tarkasteltaessa, että neljä vuosikymmentä sitten, 1973, eduskunnassa oli sosialidemokraateilla suurin ryhmä, 55 edustajaa. Muista suurpuolueista Skdl:llä edustajia oli 37, keskustalla 35 ja kokoomuksella 34. Lopuilla neljällä pienpuolueella oli yhteensä 39 edustajaa.

Totesimme, että 2000-luvulla SDP:n paikkamäärä on vaihdellut kolmissa vaaleissa 53:sta nykyiseen 42:een.

Vaihtelua on kokenut tällä vuosituhannella myös kokoomus. Sen edustajamäärä on ollut 2000-luvun vaaleissa 40, 50 ja 44.

Keskustapuolue puolestaan saavutti 1970-luvulla alle 40 edustajan määriä, mutta 2000-luvun alun vaaleissa, vuonna 2003, puolueen edustajamäärä nousi peräti 55:een. Seuraavissa vaaleissa tuli vielä 51, mutta viime vaaleissa vain 35 kansanedustajaa.

Oleellista on ollut, että perussuomalaisten puolue, jonka Veikko Vennamo SMP:n nimellä perusti, on kokenut suurimmat muutokset viime vuosikymmenten vaaleissa.

Kun muiden puolueiden kannatus ja eduskuntapaikkojen määrä on vaihdellut suhteellisen maltillisesti, SMP on vuosien varrella kokenut niin suurten nousujen kuin suurten laskujen aikoja. Hyvin muistetaan 1970-luvun alun vaalit, jolloin SMP kasvoi yhden miehen eduskuntaryhmästä yksissä vaaleissa 18 edustajan puolueeksi.

Seuraavina aikoina puolueen kannatus kuitenkin varsin nopeasti hiipui. Vuoden 1999 vaaleissa se sai vain yhden edustajanpaikan. Seuranneissa 2000-luvun kaksissa ensi vaaleissa tuli kolme ja viisi paikkaa, kunnes vuoden 2011 eduskuntavaaleissa puolueen kannatus nousi muutamasta prosentista 19 prosenttiin ja 39 edustajaan. Siten siitä tuli kolmas suurpuolueemme keskustan puolestaan pudotessa neljänneksi 35 edustajallaan.

Keskustan SDP:tä ja kokoomusta suurempi edustajapaikkojen vaihteluväli selittyykin suurelta osin SMP:n ja perussuomalaisten kannatuksen heilahteluilla.

Kiintoisa on ollut kehitys 1970-luvun eduskunnasta nykyisille valtiopäiville. Erikoista sitten taas on, että viime aikojen mielipidekyselyissä keskusta on noussut maamme suurimmaksi puolueeksi, kun vastuu tapaa vähentää hallituspuolueiden kannatusta.

Seurattavaa on, kun eduskuntavaalit ovat ennen pitkää taas tulollaan.

Olemme tottuneet siihen, että meillä hoidetaan kansalaisvelvollisuudet eli käydään vaaleissa uurnilla. Osallistumisprosenttimme vaaleihin ei ole kuitenkaan niin korkea kuin se on esimerkiksi muissa Pohjoismaissa.

Meillä äänioikeuttaan tapaa käyttää vain runsaat kuusikymmentä prosenttia siihen oikeutetuista. Kaksissa viimeisissä 2000-luvun eduskuntavaaleissa äänestysprosenttimme ovat olleet 67,9 ja 70,5 prosenttia. Muissa Pohjoismaissa äänestysosallistuminen nousee yli 80 prosentin.

Viime eduskuntavaaleissa äänestysprosenttimme tosin nousi kahdella ja puolella prosenttiyksiköllä.

Tilastomme kertovat kansalaisille vaalipiireittäin annetuista äänimääristä. Siinä olisi medialla tilaisuus julkiseen väestön valtakunnalliseen vaalikäyttäytymisen vertailuun vaalipiireittäin ja kunnittain.

Lähimmät eteemme tulevat vaalit ovat EU-vaalit. Osallistuminen niihin on meillä tavannut jäädä valtakunnallisia vaaleja vähäisemmäksi. Äänestysprosenttimme jäi meillä viime EU-vaaleissa vain hieman yli 40:een, kun koko EU:n keskimääräinen äänestysprosentti oli 43,3. Italialaiset äänestivät jopa 66- ja Tanskakin 60-prosenttisesti.

Aiheellista toki on osallistua tuleviin EU-vaaleihin tähänastista aktiivisemmin ja osoittaa muulle Euroopalle, että tässä ollaan vastuuntuntoinen, monipuolisesti valistunut, kansainvälisestikin aktiivi kansakunta maanosan pohjoisimmilla reuna-alueilla.

Pannaan tulevissa EU-vaaleissa topakasti toimeksi, kuului huidunperäläisten kannanotto suvisen iltakeskustelun päätökseksi.

HEIKINTYTÄR

JK. Aiheellisesti on syytä korjata viime viikon Huidunperän antama tieto. Päivi Lipponen ei ole ollut puhemiehenä 2003–2006, vaan puhemiehenä oli Paavo Lipponen, joka sitä ennen toimi muun muassa pääministerinä.